

Μύθοι και Παρερμηνείες

Έχετε ακούσει για το PECS, αλλά γνωρίζετε πραγματικά τι είναι;

Οι Μύθοι και οι Παρερμηνείες γύρω από το Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων PECS®

Amanda Reed, Director of Development
Pyramid Group Management

Την τελευταία δεκαετία το PECS είναι ένα ακρώνυμο που αναγνωρίζεται καλά στο πεδίο της παρέμβασης στον αυτισμό. Ωστόσο, παρόλο που πολλοί άνθρωποι έχουν ακούσει για το PECS, υπάρχουν πολλοί μύθοι και παρερμηνείες γύρω από τι πραγματικά είναι το Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων. Παρακάτω παρατίθενται μερικοί από τους πιο συνήθεις μύθους και παρερμηνείες

Εάν χρησιμοποιούμε οποιεσδήποτε εικόνες, χρησιμοποιούμε PECS.

Το PECS χρησιμοποιεί εικόνες, αλλά είναι ένα ειδικό πρωτόκολλο για την διδασκαλία της εκφραστικής χρήσης των εικόνων προκειμένου ένα άτομο να επικοινωνεί επιθυμίες και ανάγκες και να σχολιάζει τον κόσμο γύρω του. Το πρωτόκολλο περιλαμβάνει 6 διακριτά στάδια διδασκαλίας, καθώς και τεχνικές για την εισαγωγή προσδιορισμών (π.χ. χρώμα και σχήμα) στη γλώσσα του μαθητή. Συνδυάζει γνώση από τα πεδία της εφαρμοσμένης ανάλυσης συμπεριφοράς και της παθολογίας λόγου και ομιλίας, για να παράγει μία αποτελεσματική μέθοδο για τη διδασκαλία της λειτουργικής επικοινωνίας. Το πρωτόκολλο διδασκαλίας αναπτύχθηκε από τους Andy Bondy, Ph.D. και Lori Frost, M.S., CCC-SLP το 1985 και σήμερα περιγράφεται στην πλέον ενημερωμένη έκδοσή του, στο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο PECS, 2η έκδοση (Frost & Bondy, 2002). Αυτό το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο έχει αναγνωριστεί από επαγγελματίες στους τομείς της επικοινωνίας και της ανάλυσης συμπεριφοράς ως ένας αποτελεσματικός και πρακτικός οδηγός για ένα από τα πιο καινοτόμα συστήματα που υπάρχουν.

Χρησιμοποιούμε ένα οπτικό πρόγραμμα, συνεπώς χρησιμοποιούμε PECS.

Το PECS αποτελεί ένα σύστημα εκφραστικής επικοινωνίας για άτομα με σοβαρές δυσκολίες στην επικοινωνία. Τα οπτικά προγράμματα σχετίζονται με την αντιληπτική κατανόηση. Το Εκπαιδευτικό Μοντέλο Pyramid, του οποίου το PECS αποτελεί ένα μέρος, χρησιμοποιεί τα οπτικά προγράμματα, αλλά αυτό δεν είναι PECS

Το PECS είναι μόνο για άτομα που δεν έχουν καθόλου ομιλία.

Το PECS μπορεί να παρέχει ένα πολύ αποτελεσματικό σύστημα λειτουργικής επικοινωνίας σε άτομα που δεν έχουν λεκτική επικοινωνία, αλλά μπορεί επίσης να διδάξει σημαντικές δεξιότητες και σε όσους μιλούν. Το πρωτόκολλο του PECS δίνει έμφαση στο να διδάξουμε ένα άτομο να προσεγγίζει τους άλλους για να ξεκινήσει μία επικοινωνιακή αλληλεπίδραση. Κάποιοι άνθρωποι μπορεί να μιλούν, αλλά δεν κατανοούν την ανάγκη για κοινωνική προσέγγιση- μπορεί να μιλούν σε ένα άδειο δωμάτιο ή στο ψυγείο.

Αυτά τα άτομα μπορεί να είναι σε θέση να μάθουν την κοινωνική προσέγγιση μέσα από το PECS. Άλλα άτομα μπορεί να μιλούν, αλλά θα το κάνουν μόνο αν τους τεθεί μία ερώτηση ή τους ζητηθεί να χρησιμοποιήσουν τις λέξεις τους. Αυτά τα άτομα ενδέχεται να μπορούν να μάθουν πώς να ξεκινήσουν αυθόρμητα την επικοινωνία μέσα από το PECS. Το PECS μπορεί να είναι εναλλακτικό σύστημα επικοινωνίας για αυτούς που δεν μιλούν ή ένα επαυξητικό σύστημα επικοινωνίας για όσους μιλούν.

Το PECS είναι μόνο για μικρά παιδιά.

Το PECS έχει χρησιμοποιηθεί παγκοσμίως με άτομα ηλικίας από 14 μηνών ως 85 ετών. Παρόλο που η μαθησιακή διαδικασία μπορεί να διαφοροποιείται για άτομα διαφορετικών ηλικιών ή με διαφορετικές μορφές επικοινωνιακών δυσλειτουργιών, το PECS μπορεί να είναι αποτελεσματικό σύστημα λειτουργικής επικοινωνίας για όλες τις ηλικίες.

Το PECS διδάσκει στα άτομα μόνο να ζητούν.

Η έκφραση αιτήματος είναι η πρώτη δεξιότητα που διδάσκεται στο PECS, αλλά το τελευταίο στάδιο εστιάζει στη διδασκαλία του σχολιασμού (π.χ. Βλέπω, Ακούω, Μυρίζω). Το PECS δεν αφορά το να ικανοποιεί ένα άτομο μόνο τις ανάγκες και τις επιθυμίες του, αλλά να επικοινωνεί με άλλους ανθρώπους στο περιβάλλον που ζει.

Εάν κάποιος ζητήσει κάτι χρησιμοποιώντας το PECS, πρέπει να ανταμείψουμε το αίτημα, και αυτό θα δημιουργήσει ένα «κακομαθημένο μαθητή».

Το πρωτόκολλο του PECS περιλαμβάνει την ανταπόκριση σε κάθε αίτημα του μαθητή μόνο στα Στάδια I και II. Αυτή είναι το χρονικό διάστημα στο οποίο το άτομο που μαθαίνει το PECS, αναπτύσσει την εμπιστοσύνη του στο σύστημα επικοινωνίας και στους συντρόφους επικοινωνίας. Εάν αρχίσουμε να λέμε «Όχι» πολύ νωρίς, το άτομο που μαθαίνει το PECS, μπορεί να παραιτηθεί από την προσπάθεια του να επικοινωνήσει, επειδή η εμπειρία του του δείχνει ότι δεν δουλεύει πάντα. Μόλις το άτομο κατακτήσει το Στάδιο II του PECS, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι το άτομο είναι ένας επίμονος ομιλητής, και τότε είναι πλέον κατάλληλο να διδάξουμε την έννοια του ότι ένα άτομο μπορεί να ζητάει πάντα ό,τι θέλει, αλλά η απάντηση κάποιες φορές μπορεί να είναι «Όχι».

Εάν χρησιμοποιούμε το PECS, το άτομο που χρησιμοποιεί το PECS δεν θα μάθει να μιλάει.

Όπως συμβαίνει με κάθε εναλλακτικό σύστημα επικοινωνίας, η χρήση του PECS θα αυξήσει την πιθανότητα ένα άτομο να αποκτήσει λεκτική επικοινωνία. Έχουν διεξαχθεί έρευνες που εξετάζουν την εμφάνιση της ομιλίας σε χρήστες PECS, και τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι η ομιλία μπορεί να είναι αποτέλεσμα του PECS. Ωστόσο, γνωρίζουμε επίσης ότι ακόμη και αν ένα άτομο δεν ξεκινήσει να μιλάει με το PECS, αυτό το άτομο θα έχει έναν αποτελεσματικό τρόπο να επικοινωνεί με πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους στο περιβάλλον που ζει.

Το PECS είναι μόνο για άτομα με αυτισμό.

Το PECS αναπτύχθηκε στο Πρόγραμμα Αυτισμού στο Delaware στην ΗΠΑ και ως εκ τούτου έχει τις ρίζες του στο πεδίο της παρέμβασης στον αυτισμό. Αυτό που έχει ανακαλυφθεί στα 20 χρόνια από τότε που ξεκίνησε είναι ότι το PECS μπορεί να λειτουργήσει ως ένα αποτελεσματικό σύστημα επικοινωνίας για μια άτομα με διάφορα προβλήματα επικοινωνίας. Το PECS χρησιμοποιείται με άτομα με αυτισμό, σύνδρομο Down, Cri-du-Chat, σύνδρομο Angelman, αναπτυξιακή καθυστέρηση, διαταραχή ομιλίας, αναπτυξιακή λεκτική δυσπραξία, εγκεφαλικό τραύμα...και ο κατάλογος συνεχίζεται.

Συνοψίζοντας....

Το Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων PECS, Frost & Bondy, 2002) αποτελεί ένα μοναδικό πρωτόκολλο διδασκαλίας εναλλακτικής/επαυξητικής επικοινωνίας, το οποίο έχει λάβει διεθνή αναγνώριση για την εστίαση στο πρωταρχικό συστατικό επικοινωνίας. Το PECS δεν απαιτεί περίπλοκο ή ακριβό υλικό. Δημιουργήθηκε έχοντας στο νου εκπαιδευτικούς, φροντιστές σε εστίες διαβίωσης και γονείς και έτσι χρησιμοποιείται εύκολα σε ποικίλα περιβάλλοντα. Το σύστημα έχει εφαρμοστεί επιτυχώς με άτομα που έχουν ένα ευρύ φάσμα επικοινωνιακών, γνωστικών και κινητικών δυσκολιών.

Η Κατάρτιση στο Σύστημα Επικοινωνίας μέσω Ανταλλαγής Εικόνων είναι διαθέσιμη από την Pyramid Educational Consultants, έναν παγκόσμιο όμιλο εταιριών με επικεφαλής τον Andy Bondy και τη Lori Frost. Οι σύμβουλοι της Pyramid συνεργάζονται στενά ως ομάδα με τους Dr. Bondy και την κ. Frost για να διατηρήσουν την εξειδίκευσή τους και να είναι ενήμεροι για τυχόν τροποποιήσεις που έχουν γίνει στο πρωτόκολλο του PECS.